

Əfqanıstan-Azərbaycanla əlaqələrin genişləndirilməsində maraqlıdır

Respublikamız bu ölkənin bərpa olunan iqtisadiyyatına öz töhfəsini vermək niyyətindədir

Xəbər verildiyi kimi, bu günlərdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Əfqanıstan İslam Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Mohaməd Taqi Xəlilinin etimadnaməsini qəbul edib. Diplomət etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim edib. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlə söhbət edib.

Səfir Mohaməd Taqi Xəlili Əfqanıstan Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qaninin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıb. O, ölkəmizdəki diplomatik fəaliyyəti müddətində Azərbaycan ilə mövcud olan yüksək səviyyəli əlaqələrin daha da genişləndirilməsi və dərinləşdirilməsi istiqamətində söylərini əsirgəməyəcəyini deyib. Dövlətimizin başçısı Əfqanıstan Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qaninin bu yaxınlarda ölkəmizə səfərini məmnunluqla xatırladıb. Prezident İlham Əliyev səfər zamanı ölkələrimiz arasında gələcək əməkdaşlıq üçün əsas sahələrin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı səmərəli müzakirələrin aparıldığını deyib və bu əməkdaşlığın daha da genişləndiriləcəyinə ümidvar olduğunu bildirib. Dövlətimizin başçısı Prezident Məhəmməd Əşrəf Qaninin salamlarına görə minnətdarlığını bildirib, Onun da salamlarını Əfqanıstan dövlətinin başçısına çatdırmağı xahiş edib.

Bu məqamda vurğulamaq yerinə düşər ki, Əfqanıstan İslam Respublikası Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyini 21 dekabr 1991-ci ildə tanıyıb. İki ölkə arasında diplomatik münasibətlər isə 16 noyabr 1994-cü ildə qurulub. Azərbaycan Respublikasının Pakistan İslam Respublikasındakı səfiri, eyni zamanda, Əfqanıstan İslam Respublikasında akkreditə olunub. Əfqanıstan İslam Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı səfirliyi 2012-ci ilin noyabr ayında açılıb.

İki ölkənin yüksək səviyyəli rəsmiləri müntəzəm görüşlər keçirirlər. 14-18 oktyabr 2002-ci il tarixində Ulu öndər Heydər Əliyev ilə Əfqanıstan Keçid Hökumətinin rəhbəri Həmid Kərzai arasında İstanbulda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin Dövlət Başçıları Sammiti çərçivəsində görüş keçirilib. 7-8 dekabr 2005-ci il tarixində Prezident İlham Əliyev ilə Prezident Həmid Kərzai arasında Məkkə şəhərində İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin Dövlət Başçıları Sammiti çərçivəsində görüş olub. 5-7 may 2006-cı ildə Əfqanıstan Prezidenti Həmid Kərzai İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Zirvə Toplantısında iştirak etmək məqsədilə Azərbaycana işgüzar səfərə gəlib. Dost ölkənin Prezidenti Həmid Kərzai həmçinin 16 oktyabr 2012-ci il tarixində İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının 12-ci Zirvə Toplantısında iştirak etmək məqsədilə Azərbaycanda işgüzar səfərdə olub.

Azərbaycan Prezidenti ilə Əfqanıstan Prezidenti arasında son görüş cari ilin dekabrında baş tutub. Belə ki, dekabrın 1-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev ölkəmizdə işgüzar səfərdə olan Əfqanıstan İslam Respublikasının Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qani ilə görüşüb. Dövlət başçıları nüməyəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub. Prezident İlham Əliyev Məhəmməd Əşrəf Qanini seçkilərdə qazandığı qələbə münasibətilə Azərbaycan xalqı adından və Öz adından təbrik edib, ona fəaliyyətində uğurlar arzulayıb. “Bu səfər bizim əməkdaşlığımızın, dostluğumuzun göstəricisidir və mən əminəm ki, biz bütün sahələrdə əməkdaşlığımızı davam etdirəcəyik”, - deyən Azərbaycan Prezidenti ölkələrimiz arasında çox yaxşı siyasi əlaqələrin olduğunu bildirib.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, Azərbaycan və Əfqanıstan hər zaman beynəlxalq təşkilatlarda bir-birini dəstəkləyir. İqtisadi əməkdaşlıq üçün də yaxşı imkanlar mövcuddur, ticarət dövriyyəsi artır, bu sahədə yaxşı dinamika müşahidə olunur. Bu səfərdən sonra ticarət, investisiya, enerji və digər sahələrdə iqtisadi əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün əlavə tədbirlərin görülməsinə ümidvar olduğunu bildirən Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığın da mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. “Biz hər sahədə fəal əməkdaşlığa hazırıq, çünki Əfqanıstan bizim üçün qardaş ölkədir və xalqlarımız əsrlər boyu sülh və dostluq şəraitində yaşayıb”, - deyən dövlətimizin başçısı ölkələrimiz arasında əməkdaşlığı daha da genişləndirmək üçün bütün imkanlardan istifadə edilməsinin vacibliyini bildirib, Əfqanıstan Prezidentinin ölkəmizə səfərinin yaxşı nəticələri olacağına əminliyini ifadə edib.

Əfqanıstan Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qani ona və nüməyəndə heyətinə göstərilən qonaqpərvərliyə görə təşəkkür edib. “İlk növbədə Sizi Azərbaycanın möhtəşəm uğurları münasibətilə təbrik edirəm”, - deyən Əfqanıstan dövlətinin başçısı bu gün Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizdə baş verən dəyişikliklərin bir örnək olduğunu vurğulayıb. Azərbaycan ilə müxtəlif sahələrdə əməkdaşlıq etmək niyyətində olduqlarını bildirən Məhəmməd Əşrəf Qani ölkəmizdə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi ilə bağlı həyata keçirilən islahatları öyrənmək arzusunu diqqətə çatdırıb. “Sizi Azərbaycanın neftə əsaslanan iqtisadiyyatını çox zəngin, şaxələndirilmiş iqtisadiyyata çevirməyiniz münasibətilə bir daha təbrik

edirəm”, - deyən Prezident Məhəmməd Əşrəf Qani Əfqanıstanda sülhyaratma missiyasına Azərbaycan hərbiçilərinin verdiyi töhfəyə görə minnətdarlığını bildirib. Məhəmməd Əşrəf Qani dövlətimizin başçısına Əfqanıstana yatırılan investisiyalara görə də təşəkkür edib.

Görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Dövlət başçıları, həmçinin regional əməkdaşlıq, investisiya, energetika, inşaat, kənd təsərrüfatı, təhsil, mədəniyyət və digər sahələrdə əməkdaşlığın perspektivlərini müzakirə ediblər.

Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, Əfqanıstan Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qani və Əfqanıstanın icra rəisi Abdulla çay süfrəsi arxasında söhbəti davam etdiriblər.

Qeyd edək ki, Azərbaycanla Əfqanıstan arasında əməkdaşlıqdan söhbət açarkən Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Əfqanıstandakı sülhməramlı missiyasının uğurlu fəaliyyətini xüsusi vurğulamaq gərəkdir. Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Əfqanıstandakı sülhməramlı missiyası 2002-ci il noyabrın 20-dən xidmətə başlayıb. Hazırda Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 94 nəfərdən ibarət hərbi qulluqçusu, 2 hərbi həkimi və mühəndis-istehkam ixtisası üzrə 2 zabiti Əfqanıstanda beynəlxalq sülhyaratma missiyasında iştirak edir. Azərbaycanın sülhməramlıları 2014-cü ildən sonra da Əfqanıstanda qalacaqlar. Azərbaycan sülhməramlılarının Əfqanıstanda qalacağını bəyan edən səkkiz tərəfdaş ölkədən biridir. Bundan başqa, Azərbaycan vasitəsilə Əfqanıstana intensiv tranzit daşımalar həyata keçirilir. Hazırda Əfqanıstana yüklərin 35 faizi Azərbaycan vasitəsilə daşınır. Hava məkanı, eləcə də yerüstü və dəniz vasitəsilə yükdaşımalar üçün geniş imkanlar mövcuddur. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisindən sonra yükdaşımaların həcmi daha da artacağı proqnozlaşdırılır.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanla Əfqanıstanın iqtisadi sahədə əməkdaşlığının perspektivləri kifayət qədər genişdir. Azərbaycanın energetika naziri Natiq Əliyevlə Əfqanıstanın neft və təbii ehtiyatlar naziri Vahidulla Şahrani arasında 2013-cü il sentyabrın 4-də keçirilən görüşdə bu barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb. Görüşdə tərəflər Azərbaycan ilə Əfqanıstan arasında energetika sahəsində əməkdaşlığın perspektivlərini, habelə sənaye sahəsində qarşılıqlı əlaqələri müzakirə ediblər. Nazir Natiq Əliyev Azərbaycanda sənaye sahəsində həyata keçirilən layihələrin indiki vəziyyəti barədə qonağa məlumat verib, ölkəmizin iqtisadiyyatının inkişafında energetikanın əhəmiyyətli rol oynadığını vurğulayıb. Natiq Əliyev qeyd edib ki, Azərbaycan Əfqanıstanda kiçik neft emalı zavodlarının tikintisində iştirak etməyə hazırdır, çünki ölkəmiz neft-qaz sahəsində böyük və uğurlu inkişaf yolu keçmişdir. Əfqanıstanın iqtisadiyyatı bərpa olunur. Azərbaycan isə Əfqanıstanla əməkdaşlığa maraq göstərir.

Ölkəmizə səfərdən məmnun olduğunu bildiren Vahidulla Şahrani deyib ki, Azərbaycan ilə Əfqanıstan arasında möhkəm dostluq münasibətləri var. Qeyd olunub ki, hələ Ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətdə olduğu dövrdə Əfqanıstandan olan tələbələr ali neft məktəbində oxumaq üçün Azərbaycana gəldirilirdi. Görüşdə ikitərəfli əməkdaşlığı daha da genişləndirməyin zəruri olduğu vurğulanıb.

Azərbaycanla Əfqanıstan arasında İKT sahəsində də əməkdaşlığın geniş perspektivləri var. Əfqanıstan ölkəmizin kosmik imkanlarından bəhrələnmək niyyətini ifadə edib. Əfqanıstanın rabitə və informasiya texnologiyaları naziri Əmirzai Sangin 2013-cü ilin iyun ayında ölkəmizə səfəri çərçivəsində Azərbaycan rəsmiləri ilə görüşlərində ölkəmizin İKT sahəsində, o cümlədən, “elektron hökumət” quruculuğu sahəsində uğurlarını yaxından izlədiklərini xüsusi vurğulayıb. Nazir yerli mətbuata müsahibəsində Azərbaycanın “elektron hökumət” modelinin nəzərdən keçirilməsində maraqlı tərəflərdən birinin də Əfqanıstan İslam Respublikası olduğunu bildirib: “İndiyə qədər mən Azərbaycana 3-4 dəfə səfər etmişəm. Sonuncu səfərim 2012-ci ilin noyabr ayında Bakıda təşkil olunan İnternet İdarəçilik Forumu (İİF) ilə bağlı olub. Həmin səfər zamanı biz “elektron hökumət”ə dair konfransa toplaşmışdıq. Orada azərbaycanlı həmkarlarımızla birlikdə qərara gəlmişdik ki, Azərbaycanla Əfqanıstan arasında informasiya texnologiyaları sahəsində əməkdaşlığı davam etdirək və daha da gücləndirək. Bu razılığın nəticəsi olaraq, indi mən Əfqanıstandan çox böyük nümayəndə heyəti ilə Azərbaycandayam və əməkdaşlığımızın növbəti mərhələlərini müzakirə edirik”.

Əfqanıstanlı nazir ölkəsinin Azərbaycanla İKT sahəsində əməkdaşlığının başqa bir istiqamətinin isə xarici bağlantı ilə əlaqədar olduğunu bildirib: “Əməkdaşlıqda digər mümkün bir məsələ xarici bağlantı mövzudur. Biz Əfqanıstanın bütün dünyaya bağlantısının təmin edilməsi üzərində çalışırıq. Azərbaycanın artıq bu sahədə imkanları genişdir və artıq o, müxtəlif ölkələr üzərindən bağlantı yarada bilir. Biz fikirləşirik ki, Azərbaycanın imkanlarından istifadə edərək, həmin bağlantıya qoşulaq. Xüsusən də istəyirik ki, Avrasiya fiber-optik şəbəkəsi Əfqanıstandan da keçsin. Ona görə də bu məsələnin müzakirəsində maraqlıyıq”.

Mübariz Abdullayev